

H3N MIKTAALAA-NOMINEJA (tekemisaikka, tekemisen tulos)

(päivitetty 4.4.2024)

H3 HEPREA SANASTOT <https://gen.fi/h3.html>

H3N NOMINITYYPPEJÄ <https://gen.fi/h3n.html>

H3N Miktaalaa-nomineja (tekemisaikka, tekemisen tulos)

<https://gen.fi/h3n-miktaalaa-nomineja.html>

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

0. Dokumentteja
1. Johdanto
2. Miktaalaa-nomineja Tanachissa
3. Miktaalaa-nomineja myöhemmässä hepreassa

0. DOKUMENTTEJA

H Heprea, sivukartta

<https://gen.fi/h-sivukartta.html>

Klein, Ernest: A Comprehensive Etymological Dictionary of the Hebrew Language. Macmillan 1987 (Klein)

https://www.sefaria.org/Klein_Dictionary?lang=bi

Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin heprean ja aramean sanakirja. Finn Lectura 2010 (MLH)

1. JOHDANTO

מְקַטְּלָה מְקַטְּלָה

Useimmat miktaalaa-nominit ilmaisevat

- 1. tekemisaikkaa: paikka, missä verbin/juuren ilmaisema tekeminen/toiminta tapahtuu
- 2. tekemisen/toiminnan tulosta: se, mitä tekemisen kautta syntyy

Jotkut miktaalaa-nominit toimivat verbaalisubstantiiveina eli nomineina, jotka nimeävät tekemisen/toiminnan: hirnuminen, ulos tuleminen jne.

Nykyhepreaan miktaalaa-kaavalla on sepitetty huomattava määrä tekemis- ja työpaikkoja sekä laitoksia tarkoittavia sanoja. Suomen kielessä esim. seuraavat päätteet ilmaisevat usein samaa:

-as (tehdas, verstaas)

- la/-lä (ravintola, ruokala)
- mo/-mö (kampaamo, hitsaamo)
- sto/-stö (yliopisto, virasto)

Tanachin miktaalaa-nomineista yleisimmät ovat "milchama, sota" (319x) ja "mishpacha, perhe, suku" (304x). Miktaalaa-nominien muistisanaksi voisi valita juuri mishpacha- eli perhe-sanana: "paikka, jossa lisääntyy ja kasvetaan yhteen liittymällä palvelemalla", "kasvuliittämö ja palvelimo", "liittymisen, kasvamisen ja palvelemisen tulos"

Heikkojen verbijuurien yhteydessä miktaalaa-nominit voivat esim. olla muotoa "mootaalaa", esim. "motsa'a, käymälä" (prim. jod). Prefiksivokaalina voi memkirjaimen olla myös "a (patach)", esim. "mamlacha, kuningaskunta" tai "e (segol)", esim. "memshala, hallitus, hallitseminen, valtakunta". Mem–segol-prefiksi osoittaa samalla myös instrumentaalina eli tekemisen välikappaletta: valtakuntaa hallitaan hallituksen kautta.

Miktaalaa-nominit kuuluvat sekä etu- että loppuliitenomineihin.

2. MIKTAALAA-NOMINEJA TANACHISSA

מִבְּדָלָה מְבַדֵּלָה

fem. (miktaalaa-nom.) (1x, Joos16_09) erotettu, valittu "erottamisen tulos"

H9 בַּדַּל badal (42x) pa./nif. erota, hif. erottaa (verbi)

מוֹצֵאָה מוֹצֵאָה

fem. (miktaalaa-nom.) (2x, 2Kun10_27, Miika05_01)

- 1. käymälä "paikka, johon mennään ulos"
- 2. alkuperä, lähtökohta "ulos tuleminen"

H9 יָצָא jatsa (1067x) mennä/tulla ulos, lähteä (verbitaul.)

<https://gen.fi/h9-jyx.html>

מוֹרְשָׁה מוֹרְשָׁה

fem. (miktaalaa-nom.) (9x) perintö, perintönä saatu, perinne "perimisen tulos"

H9 יָרַשׁ jarash (231x) periä, ottaa omakseen, vallata (verbi)

מוֹשָׁעָה מוֹשָׁעָה

fem. (miktaalaa-nom.) (1x, Ps068_21) apu, pelastus, vapautus

"pelastamisen tulos"

H9 נִשָּׂא nosha (205x) noal (nif.) pelastua, ho'il (hif.) pelastaa, auttaa (verbi)

מְחַלְפָּה מִפְּלָחָה

fem. (miktaalaa-nom.) (2x, Tuom16_13, Tuom16_19) hiuspalmikko
"toistensa läpi kiertyvät hiuspalmikot; läpi viemisen tulos"

H9 חָלַף chalaf (28x) vaihtua, muuttua, viedä läpi (verbi)

מְחַלְצָה מִחֲלָצָה

fem. (miktaalaa-nom.) (2x, Jes03_22, Sak03_04) juhlapuku, hieno vaate
"riisuttujen arkivaatteiden sijaan puettu" "riisumisen tulos"

H9 חָלַץ chalats (27x) riisua, irrottaa (verbi)

מְחַלְקָה מִחֲלָקָה

fem. (miktaalaa-nom.) (41x) osuus, osasto, NH koululuokka, tiedekunta
"jakamisen tulos"

H2 חָלַק chalak (66/) olla tasainen, tasan jaettu (juuri)

מְחַשְׁבָּה מִחֲשָׁבָה

fem. (miktaalaa-nom.) (50x) ajatus, suunnitelma "ajattelemisen tulos"

H9 חָשַׁב chashav (123x) pitää tärkeänä, ajatella (verbi)

מְטָרָה מִטְרָה

fem. (miktaalaa-nom.) (16x) maalitaulu, vartio
"paikka, jota/missä vartioidaan"

H9 נָטַר natar (9x) vartioida, pitää vihaa (eli vartioida vihaansa) (verbi)

מְלַחֶמָה מִלְחָמָה

fem. (miktaalaa-nom.) (319x) sota, taistelu
"paikka, jossa kamppaillaan elämästä"

H9 לָחַם lacham (177/) ylläpitää elämää: v. käydä sotaa, syödä (verbi)

לֶחֶם לְחָם

mask. (a-segol.) (297x) leipä, ruoka "elämän ylläpitäminen"

מִלְתָּחָה מלתחה

fem. (miktaalaa-nom.) (1x, 2Kun10_22) vaatevarasto
 • BHL (akk.) (?)

מִלְתַּעָה מלתעה

fem. (miktaalaa-nom.) (1x, Ps058_07) hammas "rikkirepivä"

מִמְלָכָה ממלכה

fem. (miktaalaa-nom.) (117x) kuningaskunta, valtakunta, kuninkuus
 "paikka, missä kuningas hallitsee"

H9 מלך malach (348x) hallita kuninkaana, toimia neuvojana (verbitaul.)
<https://gen.fi/h9-mlk.html>

מִמְשָׁלָה ממשלה

fem. (miktaalaa-nom.) (17x) hallitus, hallitseminen, hallitusvalta,
 valtakunta, sotajoukko "väline, jonka kautta hallitaan",
 "paikka, jossa hallitaan"

H9 מִשָּׁל mashal (120x) hallita (sanoilla); sepittää sananlaskuja (verbitaul.)
<https://gen.fi/h9-m3l.html>

מְנַהֵרָה מנהרה

fem. (miktaalaa-nom.) (1x, Tuom06_02) koverrettu luola, onkalo
 "paikka, joka on virran kovertama; virtaamo", NH tunneli
 "virtaamisen paikka/tulos"

H9 נָהַר nahar (6/) virrata (kirkkaana) (verbi)

נָהַר נהר

mask. (117x) (kirkkaana virtaava) virta, joki

מִפְלָאָה מפלאה

fem. (miktaalaa-nom.) (1x, Job37_16) ihmeellinen teko, ihme

H9 פָּלָא pala (71x) olla ihmeellinen (verbi)

פְּלֵא פלא

mask. (13x) ihme, adv. ihmeellisesti

מִפְשָׁעָה מִפְשָׁעָה

fem. (miktaalaa-nom.) (1x, 1Aik19_04) lonkka, lanne, takamus
"paikka, jossa askeleet tehdään"

H9 פִּשַׁע פִּשַׁע פִּשַׁע pasa (1x, Jes27_04) marssia, ottaa askeleita (verbi)

פִּשַׁע פִּשַׁע

mask. (1x, 1Sam20_03) askel

מִצְהָלָה מִצְהָלָה

fem. (miktaalaa-nom.) (2x, Jer08_16) hirnuminen

H9 צָהַל tsahal (9x) hirnua (verbi)

מִשְׁפָּחָה מִשְׁפָּחָה

fem. (miktaalaa-nom.) (304x) suku, perhe, heimo, laji

"paikka, jossa lisäännyään ja kasvetaan yhteen liittymällä palvelemalla",
"kasvuliittämö ja palvelimo", "liittymisen, kasvamisen ja palvelemisen
tulos"

H2 שָׁפַח shafach (0/) liittyä, kasvaa ja palvella (juuri)

שְׁפָחָה שְׁפָחָה

fem. (63x) orjatar, palvelijatar "perhepalvelija"

מִשְׁאַלָּה מִשְׁאַלָּה

fem. (miktaalaa-nom.) (2x, Ps020_06, Ps037_04) pyyntö "pyytämisen tulos"

H9 שָׁאַל sha'al (172x) kysyä, tiedustella, pyytää, anoa, vaatia (verbi)

3. MIKTAALAA-NOMINEJA MYÖHEMMÄSSÄ HEPREASSA

מִגְרָרָה מִגְרָרָה

fem. (miktaalaa-nom.) reki "missä matkustetaan"

H9 גָּרַר garar (5x) vetää ylös, märehtiä (verbi)

מִזְוֹדָה מִזְוֹדָה

fem. (miktaalaa-nom.) matkalaukku "missä matkatavarat pakataan"

מְכַלְלָה מְכַלְלָה

fem. (miktaalaa-nom.) korkeakoulu, opisto

H9 כָּלַל kalal (2x) tehdä täydelliseksi, täydellisen kauniiksi (verbi)

מְסַעְדָּה מְסַעְדָּה

fem. (miktaalaa-nom.) NH (EBJ) ravintola

"paikka, jossa vahvistetaan ravinnolla/ruoalla"

H9 סָעַד sa'ad (12x) tukea, ylläpitää, vahvistaa/virkistää (ruoalla) (verbi)

מְסַפְּנָה מְסַפְּנָה

fem. (miktaalaa-nom.) NH telakka

מְסַפְּרָה מְסַפְּרָה

fem. (miktaalaa-nom.) parturi, kampaamo "hiusleikkaamo"

H9 סִפַּר II siper PBHL (aram. < שָׁפַר) leikata hiukset (verbi)

מְסַפְּרִים מְסַפְּרִים

mask. du. (mem-nom.) sakset "kaksiteräinen hiusleikkuri"

סַפֵּר סַפֵּר

mask. (kattaaal-nom.: ammatti/tekijännimi) PBH parturi,
kampaaja, **barber, hairdresser**

סַפְּרִית סַפְּרִית

fem.

מְקַדְּמָה מְקַדְּמָה

fem. (miktaalaa-nom.) etumaksu

H9 קָדַם kadam (26x) olla edessä, ennen, etusijalla (verbitaul.)
<https://gen.fi/h9-qdm.html>

מְרַפְּאָה מְרַפְּאָה

fem. (miktaalaa-nom.) klinikka

H9 רָפָא rafa (67x) parantaa (verbi)

רֹפֵא רֹפֵא

mask. (pa. partis.) lääkäri

fem.

רוֹפְאָה רופאה

fem. (miktaalaa-nom.) poliisilaitos

מִשְׁטֵרָה משטרה

mask. poliisi

שׁוֹטֵר שוטר

fem.

שׁוֹטֵרֶת שוטרת